

NADA ZIDAR--BOGADI

SRETAN CVRČAK

ilustrirala *Pika Vončina*

Za izdavača
Daniel Žderić

Uredila
Jadranka Zderić

Ilustrirala
Pika Vončina

Likovno-grafički oblikovali
Zlatan Morić
Silvije Cesar
Joso Tomašević

Tisak

BIROTISAK™ *cl.o.o. Zagreb*

PROFIL
International

Zagreb, Kaptol 25.

Tisak završen u rujnu 1996.

NADA ZIDAR-BOGADI

SRETAN CVRČAK

NAJLJEPŠI CVIJET

Saznali leptiri da negdje raste neobično lijep cvijet i jedan ga od njih pošao tražiti.

Kako se danima nije vraćao, njegovi prijatelji pođoše za njim.

Zaustaviše na livadi marljivu pčelu:

- Pčelo, ti svuda letiš i svašta vidiš, možeš li nam reći gdje raste najljepši cvijet?
- Najljepši cvijet? Priča se da takav raste iza sedam mora i sedam gora no ja još nisam odletjela da ga vidim. Pitajte zeca, on putuje više od mene!

Odletjeli leptiri do zeca:

- Čuli smo zeče da si dosad svuda bio i svašta vidio. Bi li nam mogao reći gdje raste najljepši cvijet?

- Najljepši cvijet? Dugo sam putovao ne bih li ga vidio. Iza sedam mora i sedam gora mi rekoše da on raste u morskim dubinama do kojih ne dopire ni sunčeva svjetlost. Najbolje je da pitate dupine.

Odletjeli leptiri do morskog žala i sačekali dupine:

- Je li istina da u morskim dubinama raste najljepši cvijet?
- Najljepši cvijet? Jednom mi je pričala morska zvijezda da gore, visoko iznad oblaka, u nekom drugom moru, raste takav cvijet. Najbolje je da pitate orlove. Oni se visoko gnijezde, a tko na visokom stoji, bolje vidi, zar ne?

Odletjeli leptiri do orlova:

- Vi letite nebu pod oblake! Niste li negdje vidjeli najljepši cvijet?
- Ludi leptiri! Pune su livade, puni su pašnjaci, puna su dvorišta krasnog cvijeća, a vi ga tražite u našim visinama. Bježite dok vas nismo pojeli! - zaprijetiše im orlovi.

Umorni i prestrašeni, vrate se leptiri odakle su i krenuli, u dvorište trošne kućice, pa slete na procvalu trešnju ispred prozora da se malo odmore.

Uto se otvori prozorčić na kućici i iz mračne sobe na svjetlo dana izleti zalutali leptir.

- Pa dobro, gdje si ti? - ukoriše ga prijatelji. - Mi smo te svuda tražili. Jesi li doznao gdje raste najljepši cvijet?
- O, da! - reče leptir - Zatvoren u polumraku sobe u koju sam nepažnjom uletio, dugo sam jadikovao nad svojom sudbinom. Uzalud sam pokušavao proći kroz proziran zid koji me dijelio od vas. I tada sam spazio traženi cvijet! Kako je bio čaroban i nestvarno lijep u tom trenutku! Kako ste mogli proći kraj njega a ne zamijetiti njegovu ljepotu? - odgovori im leptir pa sleti na skroman cvijet u dvorištu, na malenu tratinčicu.

TALENTIRANA ŽABA

Uхватиła lisica žabu i naumila je pojesti.

- Razmisli malo, lijo! - zakrekeće žaba sva zelena u licu od straha. - Ne bi li bilo pametnije iskoristiti moj krasan glas i talent za pjevanje?
- Od tvog pjevanja boli me glava: ponavljaš se u ritmu i riječima. Mogla si štogod i naučiti od slavuja dosad - odbrusi joj gladna lisica i zine da je proguta.
- Ali, zamisli samo ovu sliku: ti ideš u lov na kokoši a ja sjedim na tvojim leđima i krekećem. Krekećem glasno tako da nitko ne može čuti kako se šuljaš do plijena. - govori žaba.
- Hm! Hm! Ideja i nije tako loša: pjesmom loviti kokoši! Pristajem! - oduševi se lisica.

I tako žaba i lisica postaje saveznici.

Jedne večeri pođu one u lov: žaba skoči lisici na leđa, a ova se praćena glasnim kreketanjem brzo došulja do prvih kuća.

Na jednom od krovova sjedila je mačka i u tišini noći promatrala pun Mjesec.

Neželjena žablja melodija toliko ju je uzrujala da se okliznula i pala s krova. No nije pala na žabu, a još manje na lisicu. Pala je na psa koji je u noći punog Mjeseca uvijek drijemao.

Iznenadno probuđen, pojurio je za mačkom ali je umjesto nje, na svoje veliko čuđenje, ulovio lisicu i žabu.

Lisici je brzo presudio; nad žabom se malo zamislio:

- Što ću s tobom? Najbolje da te odnesem svom gospodaru, on voli žablje krakove. . .
- Čekaj! Razmisli malo! - prekine ga žaba sva zelena u licu od straha. - Zar ne bi bilo pametnije iskoristiti moj talent za pjevanje? Zamisli samo ovu sliku: ti ideš u lov na lisice, a ja ti sjedim na leđima i krekećem. Krekećem glasno tako da lisice ne mogu čuti kako im se prikradaš. - govori mu žaba.

- Hm! Hm! Ideja i nije tako loša: pjesmom
loviti lisice! Pristajem! - oduševi se pas.
I tako žaba i pas postaje saveznici.

SOVA I UŠICA

Pročulo se da mudra sova sastavlja »Antologiju šumskih gluposti« u kojoj će biti popisane sve pogreške i sve mane i slabosti životinja iz njene šume.

Nije se to dopalo uobraženom medvjedu:

- Zar da mi se smiju medvjedi iz druge šume? Naravno, izbole su me pčele, ne mogu lagati. Ali to nije razlog da me sova opisuje kao nespretnog i glupog.

Ni vuk baš nije bio oduševljen:

- Istina je, dobio sam batina od lovaca jednom u životu, ali tko je savršen? Bio sam spor, i to je sve. No to ne znači da mi se sova smije rugati.

Najviše se ljutila kukavica:

- Opisati me kao primjer zločeste majke, to može samo zlobna i umišljena sova. Ja se

toliko trudim svojoj djeci pronaći idealnu obitelj, osigurati im bezbrižnu budućnost! I ja da sam zločesta? Svašta!

Nagovoriše oni lisicu da popriča malo sa sovom i odvrati je od te zamisli. Prišuljala se jedne noći lisica do sovina drveta i odglumila da je ranjena.

- Učinit ću te slavnom, mudra sovo! Pogledaj me, puna sam ožiljaka! O vlastitim ti pogreškama i manama mogu pričati danima. Odlučila sam ti povjeriti cijeli svoj život prije smrti! - šaptala je u pola glasa.
- Kako je krasno sresti samokritično stvorenje - reče sova, uzme olovku, papir, natakne naočale pa se spusti do lisice na travu. - Znaš kako je, od mene se uvijek očekuje mudar savjet. Ta poznaješ našu šumu! Mudar se neprestano mora dokazivati pred glupima!
- Imaš pravo - uzdahne lija i ščepa sovu - a ponekad mudar živi prekratko da bi se dokazao!

NAJBOLJI GOSPODAR

Posvadiše se pas i mačka hvaleći dobrotu svojih gospodara.

- Moj je gospodar dobar! - reče pas. - Ja živim u njegovoj blizini: napravio mi je kućicu sličnu svojoj. Vodi me sa sobom u lov. Povjerava mi čitavu svoju imovinu. Vjeruje mi i cijeni me: zapravo smo prijatelji! Takvog gospodara ne bih dao ni za što na svijetu!
- Moj gospodar je bolji od tvojeg!-reče mačka.
 - Ja živim u njegovoj kući, jedem pod njegovim stolom, spavam na njegovom najdražem stolcu, igram se s njegovom djecom. On me voli! Takav gospodar vrijedi više no stotinu tvojih i ja ga ne bih dala ni za što na svijetu !

Čuo njihovu svađu slavuj u krletki pa im reče:

- Dobri su vaši gospodari ako su takvi kao što

pričate. Ipak, moj je gospodar najbolji! Pronašao me ranjena u gaju; izliječio mi slomljeno krilo. Njemu dugujem život! U svom domu napravio je za mene ovaj raj da ga ispunim pjesmom. Više se ne plašim gladi ni zime. Živim bezbrižno!

Sretan si! Tvoj je gospodar zaista najbolji! - složno će pas i mačka.

Ipak bih ga dao za još jednu jedinu noć u gaju obasjanom mjesecinom, - uzdahne tužno slavuj.

ZELJE

Prigovorile životinje kralju životinja, lavu, da ne poštuje njihove želje, da mu nije stalo do njihova mišljenja i da to tako više ne može dalje. Odlučio ih lav pozvati k sebi i saslušati.

- Mi, nosorozi, zahtijevamo da antilopama zabraniš skakati u vrijeme kad mi odmaramo! - javi se predstavnik nosoroga.
- Najbolje da ih potjeraš daleko odavde. Što se nas tiče, možeš ih i pojesti!
- Nas slonove zabrinjava bezobrazno ponašanje zebri. Tih životinja ima tako puno da mi, slonovi, nemamo prostora za igru. Bilo bi dobro da ih potjeraš što dalje od nas.

Cijelog je dana lav pažljivo slušao pritužbe jednih životinja na račun drugih. Majmuni su se žalili na dosadne papagaje, klokani na zečeve, zečevi na orlove i tako redom.

- Dragi moji podanici, sad vidim da dosad zaista nisam poštivao vaše želje! Dobro je da ste me na to upozorili. Od ovog trenutka ja ih počinjeni ispunjavati. - reče zadovoljan lav pa se zaleti među antilope, ispunjavajući želju nosoroga.

NESTRPLJIVA KOKOŠ

Čeprkala kokoš po dvorištu pa pronašla krasno kukuruzno zrno. Već je htjela zakokodakati od sreće i pohvaliti se svojim plijenom pred drugim kokošima, kad joj jedna zločesta misao izmijeni plan.

- Baš sam ja luda - pomisli - Zašto ne bih ovo zrno zakopala u zemlju?! Vidjela sam da i ljudi tako rade pa gle koliko kukuruza imaju!? Samo moram paziti da me netko ne vidi!

I ona se odšulja do drvenog plotu; pronađe idealno mjesto za zrno, zakopa ga u zemlju i prekrije mjesto lišćem i grančicama.

Sutradan je ponosno šetala dvorištem pogledavajući svaki čas prema zakopanom zrnu.

- Možda ga nisam dovoljno duboko zakopala?

Moram provjeriti! - pa ode do drvenog plota, razgrne grančice, lišće i zemlju i zrno još dublje zakopa.

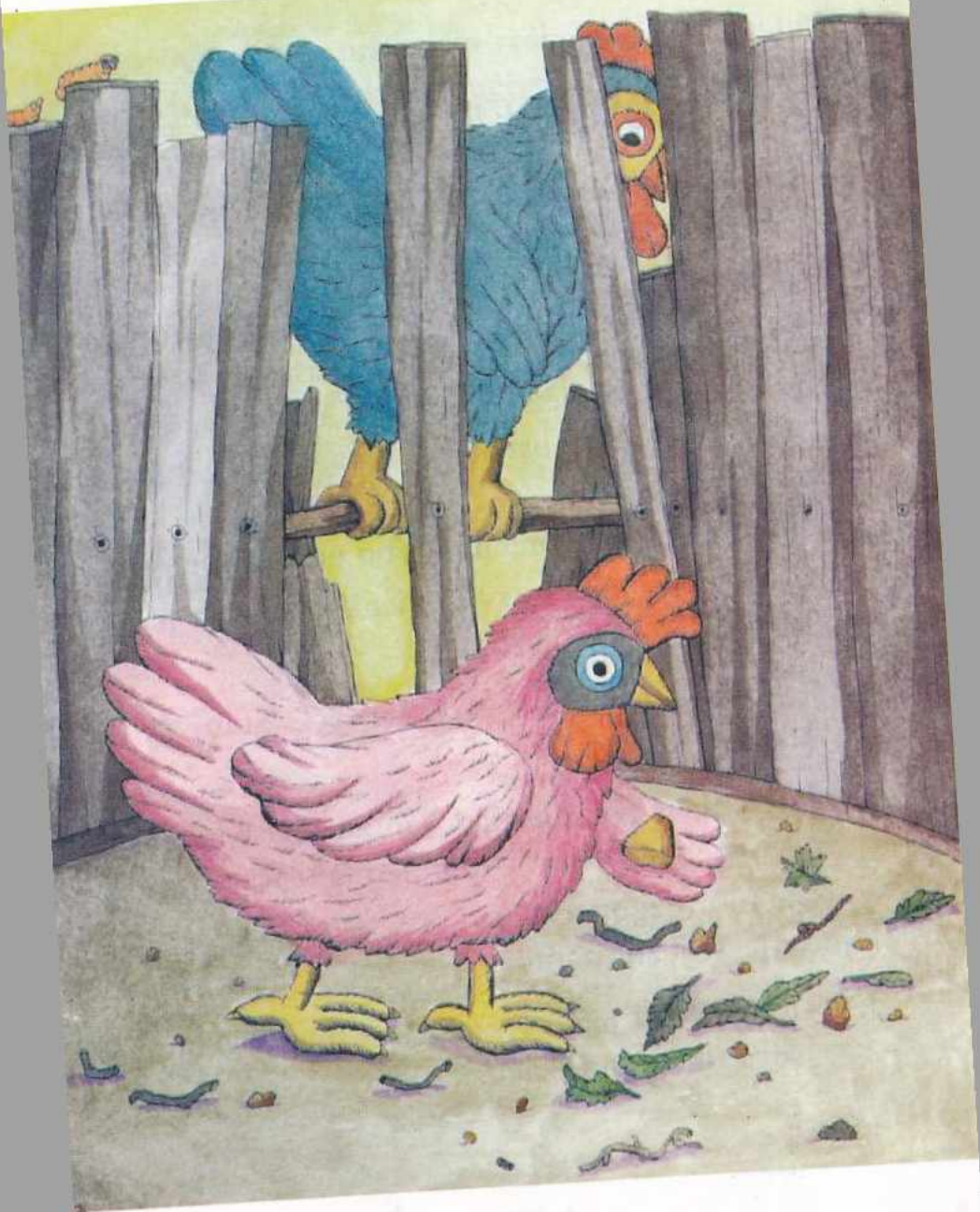
Drugog dana su je opet mučile sumnje.

- Prijateljica me danas nekako čudno gleda. Zar je moguće da je pronašla zrno i pojela ga, meni za inat. Moram provjeriti! - pa ode do drvenog plota i stane razgrtati grančice, lišće i zemlju sve dok nije ugledala zrno. - Dobro je, još je uvijek tu! - odahne kokoš i sve opet zagrne.

Trećeg dana opazi u blizini plota krtičnjak.

- Krasno! Samo mi je još nedostajala krtica u dvorištu! Ona mi je sigurno pojela zrno. Moram pogledati! - pa pojuri prema plotu i stane čeprkati svom snagom i razgrtati grančice, lišće i zemlju sve dok nije ugledala zrno.
- Ah, tu je! Kako sam se samo prestrašila! - odahne ona pa opet sve zagrne.

Sve je to gledala njezina prijateljica, skrivena s druge strane plota, pa kad je nitko nije vidio otčeprkala je zrno i - pojela ga!

USUSRET NESREĆI

Krenula lisica u lov. Prikradala se kroz kupine i trnje do prvih kuća i stala na trn. O, kako je jeknula šuma od njezina vriska. Čuli bi je i gluhi psi! Te je noći skoro ostala bez repa. Ipak se uspjela nekako spasiti.

Iduće noći pođe ona ponovno po istom poslu.

Gledala to sova sa svog visokog drveta pa je zapita:

- Zašto opet ideš ususret nesreći? Stani da ti nešto kažem...
- Kasnije sovo, kasnije! Sad žurim! I nemam vremena! - odbrusi joj gladna lisica.

Nije to ni izgovorila kad se u tišini noći začuje škljocanjc željezne zamke.

- Imaš li sad malo vremena za mene? - upita sova uhvaćenu lisicu.

No, što si mi htjela reći, sovo? - procijedi bijesna lisica grizući prignječenu šapu i stenjući od boli.

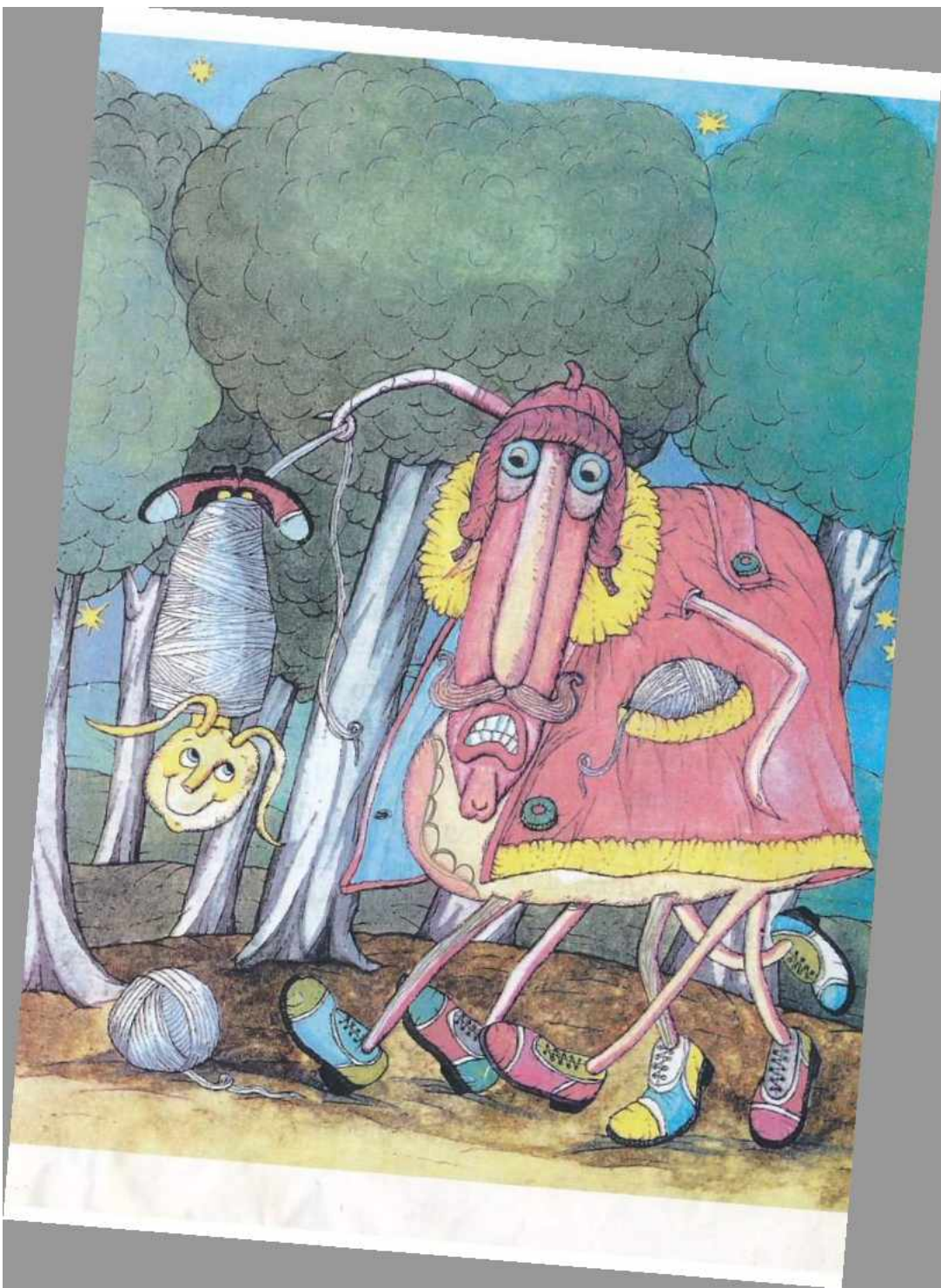
Htjela sam ti reći da su lovci postavili zamku i da je zaobideš. Samo to! - reče sova i odleti u noć.

SRETAN CVRČAK

Strašan, okrutan pauk, uhvatio malog cvrčka,
odnio ga u svoju mračnu šumu, stegnuo
nitima svoje mreže i ostavio ga visjeti na jednoj
grančici. Čim je pauk otišao po novi plijen,
cvrčak je stao cvrčati da je cijela mračna šuma
orila.

Čuvši iz daljine radosnu pjesmu koja je dolazila
iz njegove šume, razljuti se strašan
pauk i pojuri do svoje mreže.

- Kako možeš pjevati, a smrt ti je za vratom?
- upita strašnim glasom raspjevanog cvrčka.
- Jedna zraka sunca uspjela se probiti kroz
crne krošnje tvoje crne šume, obasjala je
mladicu hrasta i leptira na njoj. Vidio sam
na trenutak šumsku paprat i žute lisičice u
travi. Kad vidim takvo što, ja sam sretan. A
kad sam sretan, moram pjevati! - reče mu
cvrčak.

Zloban pauk tad zatvori cvrčka u mračnu duplju u koju nije dopirala niti jedna zraka sunca pa ode u lov. No čim je otišao, cvrčak opet zapjeva, glasnije no prije.

- Kako možeš pjevati, a zarobljen si u mraku. Sad ne vidiš ni sunce, ni šumsku paprat ni lisičice?! - vikao je pauk svojim strašnim glasom.
- Čuo sam pjesmu češljugara u daljini. A maločas je i jedna žuna preletjela iznad krošanja tvoje crne šume, i to sam čuo. Vjetar je zanjihao hrastovu krošnju; čuo sam kako se ježić obradovao iznenadnoj kiši žirova. Vidiš, kad čujem takvo što, ja sam sretan. A kad sam sretan, moram pjevati! - reče cvrčak.

Sad je pauk odnio cvrčka u duboku, mračnu i hladnu pećinu u koju ne dopire ni danje svjetlo ni ijedan zvuk. Bio je siguran da ovog puta cvrčku neće biti do pjesme.

Ali se prevario!

Cvrčak je pjevao tako lijepo da su se mnoge ptice znatizeljno pogledavale i pitale otkud u strašnoj, crnoj šumi, takva pjesma.

Kako možeš pjevati, a ne vidiš sunčeve zrake na šumskoj paprati niti čuješ vjetar u krošnji hrasta? - Pauk je već izgubio strpljenje i odlučio pojesti neobičnog cvrčka.

Sjetio sam se rosne livade kojom sam najčešće prolazio pjevajući, sjetio sam se duge koju sam nedavno vidio poslije kiše i žubora potoka koji mi je gasio žeđ. Sjetio sam se lugova okupanih mjesečinom i mirisa narcisa; baš kao da upravo sad cvatu! Sve dok se sjećam takvih stvari, ja sam sretan. A kad sam sretan, moram pjevati! - reče cvrčak.

Pustit ću te iako sam užasno gladan. Mislim da ti nisi potpuno zdrav, a od bolesnih zalogaja dobijem grčeve! - promrmlja užasnut pauk pa oslobodi cvrčka.

LAV I PUSTINJSKI MIŠ

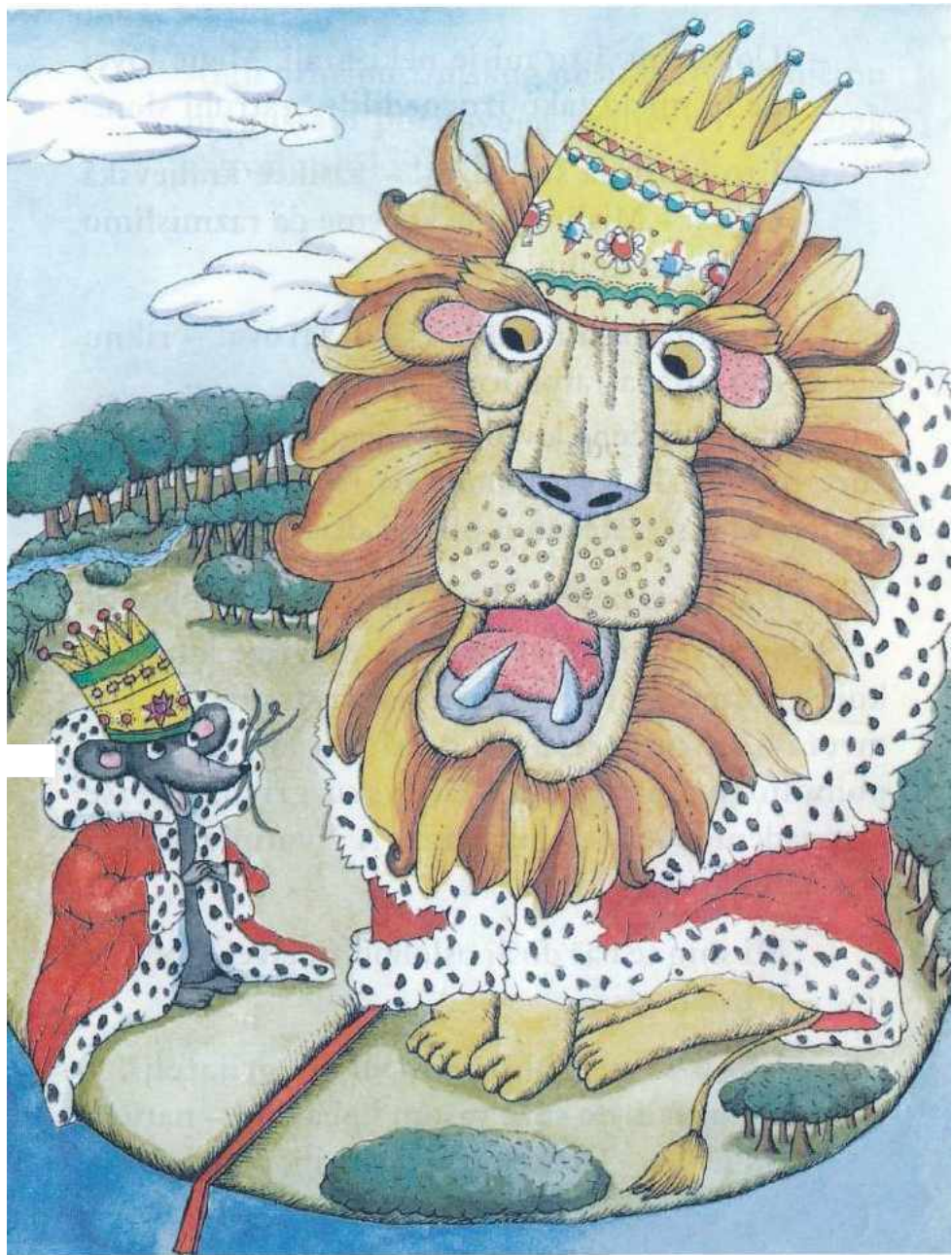
Lovci uhvatili lava u veliku mrežu pa ga objesili na granu drveta pod čiju su se škrtu sjenu sklonili da se nakratko odmore.

Lav se meškoltio i rikao. To ipak nije bio položaj dostojan jednog kralja! No tješio se:

- Moji dragi prijatelji ubrzo će me spasiti! Ne smijem paničariti, to ne priliči jednom kralju!

I zaista. Pročulo se brzo da je kralj u neprilici. Životinje su dolazile i, na pristojnoj udaljenosti od lovaca i lava, mudrovale kako spasiti kralja i da li ga uopće spašavati.

- Taj je lav pojeo pola moje obitelji - reče antilopa. - Sto je tražio, to je i dobio!
- To je i moje mišljenje - složi se zebra. - Već je bilo vrijeme da i taj krvnik plati glavom!

- Uostalom, i to mi je neki kralj. Mene lovci ne bi nikad tako iznenadili! - zatrubi slon.
- I to je istina što kažeš! - zasikće kraljevska kobra. - Mislim da je vrijeme da razmislimo o novom kralju!
- Ima tu dosta mlađih i jačih lavova! - riknu dva mlada ratoborna lava.

Vidio uhvaćeni lav da se njegovi prijatelji ne žure previše da ga oslobode pa reče pustinjskom mišiću, koji se zatekao u blizini drveta:

- Dat ću ti pola kraljevstva ako me oslobodiš!

I mišić se popne na drvo pa pregrize konopac kojim je mreža bila privezana za granu. Kad je mreža s lavom tresnula na tlo, a lav iz mreže pomolio svoju strašnu kraljevsku grivu, dadoše iznenađeni lovci petama vjetra. A životinje odmah požuriše do svog kralja.

- Mi smo te baš došli osloboditi, lave! - rekoše u jedan glas.
- Vidio sam. Vidio sam, dragi prijatelji! I ganut sam do suza vašom ljubavlju! - naruga im se lav. - Da ste malo požurili, možda biste

stigli prije pustinjskog mišića. Ovako njemu prepuštam pola svoga kraljevstva, u znak zahvalnosti!

KOKOŠ I PŠENIČNO ZRNO

Našla neka kokoš zrno pšenice pa kako je to bila učena kokoš, nije ga odmah pojela već je stala razmišljati.

- Ako ovo jedno jedino pšenično zrno posijem, dogodine ću imati cijeli pšenični klas. Posijem li i taj klas, koliko li ću tek onda zrnja imati?! Bit ću najbogatija kokoš u okolini. O meni će pisati novine i izvještavati radio i televizijske emisije. Znanstvenici će o meni pisati znanstvene radove a djeca lirske sastave. Najljepši pijetlovi otimat će se za moju ruku. Ali, što ako to zrno ne nikne? Sto ako ga pojede krtica ili poljski miš? Možda me već sad iz prikrajka gleda neka zlobna vrana i samo čeka da odem i ostavim zrno u zemlji. Lijepo bi mi se nasmijale moje prijateljice kad bi čule da sam nađeno zrno zakopala u zemlju mjesto da

sam ga odmah pojela. Baš da zrno i proklije, tko mi kaže da ga mraz neće uništiti? Ne smrzne li se krhka stabljičica, tko mi kaže da je neće pojesti prva krava koja tuda prođe? Ili zec. Ili neka od mojih prijateljica. Dozre li i klas to još uvijek ne znači da ga neće pokljucati kakav vrabac ili čvorak u prolazu... - tako je razmišljala kokoš.

A od razmišljanja kokoši brzo ogladne. Pa i one učene. I tada im najviše prija - pšenično zrno.

SVILA

Vidio neki magarac na televiziji da ljudi gaje dudove svilce zbog svilene niti koju proizvode pa odlučio da se i sam okuša u tom poslu. Dosadio mu njegov divan život ispunjen batinama i teškim radom. Napokon, nije li on, magarac, najtvrdoglavija životinja, pa kad nešto odluči - tako mora i biti!

Saopćio on svoj naum gospodi svinjama i kozama s kojima je dijelio dvorište, a oni mu se isprva rugahu, no kako su bili neuki, povjerovali su nakraju i televiziji i magarcu pa se pridružiše magarcu u unosnom poslu.

Poslaše u tu svrhu dvije guske u potragu za dudovim svilcem koji će im, milom ili silom, otkriti tajnu proizvodnje svile.

- Stvar je više nego jednostavna! - rekoše guske optimistički čim su se vratile.

- Dovoljno je samo da se zavrtimo, bolje reći začahurimo, i zaspimo. I svila će nastati sama od sebe!
- Zar je to sve? - pitao je sumnji sklon magarac.
- Pa...i nije - nadovezale su guske nešto tiše - kasnije ćemo se pretvoriti u leptire!
- Sto?!- zaprepastiš se koze.
- Ha ??? - zanijemiše svinje pri pomisli na jednoličan jelovnik leptira: vegetarijanstvo je bila posljednja stvar koju su željele u svom gurmansko - svinjskom životu.

I tako su koze i svinje odustale od preobrazbe i lakog bogaćenja. Jedino je magarac ostao vjeran svojoj ideji.

Odlučio je proizvoditi svilu pa makar se cijeli svijet urotio protiv njega. Nisu li, uostalom, svi genijalci neshvaćeni?!

Poduzetnog magarca nije krasila samo tvrdoglavost već i lukavost. Otišao je poslom u neko deseto selo. Nije se htio osramotiti pred društvom u slučaju da ne uspije. U tom se dalekom selu vrtio satima i danima, pokušavajući se začahuriti i proizvesti svilu, ali uzalud.

Njegovi su pak neupućeni prijatelji iz dvorišta još godinama u svakom leptiru prepoznavali -
- bivšeg magarca!!!

MAJMUNI S MJESECA

Jednom, davno, putovala dva majmuna nepoznatim krajem i naišla na kojote. Ovi navalili da ih pojedu ali majmuni se dosjetišć kako će ih nadmudriti.

- Gospodo Kojoti! - progovori prvi majmun mirnim glasom - Nismo mi obični majmuni. Mi smo majmuni s Mjeseća!
- Pa kako ste samo došli na Zemlju? Raketom?
 - stali se raspitivati kojoti kao da su iz NASA-e.
- Odat ćemo vam tajnu, gospodo Kojoti! Jedne noći kad je Mjesec bio pun i okrugao kao zrela bundeva, svojim ga je vrhom dodirnula ona visoka planina tamo - šapnu drugi majmun i pokaza prema udaljenoj planini.
- U taj trenutak - nastavi prvi - mi zakorači-

smo na Zemljino tlo. Tako smo uspjeli pobjeći!

- Zašto kažeš »pobjeći«? Zar je na Mjesecu tako ružno? - sumnjičavo su kojoti vrtili glavom.
- Ah, nemoguće je, užasno. Zamislite samo da vam se svi obroci redom sastoje od svježe zečevine! Juha od zečevine, kolač od zečevine, kompot od zečevine: ujutro, uvečer, godinama! A ja priželjkujem banane, banane zrele, slatke...

Stali se kojoti oblizivati i obigravati oko majmuna:

- Pa kako bismo mi mogli malo do Mjeseca da prorijedimo te zečeve?
- Sačekajte noć punog Mjeseca, popnite se na vrh visoke planine i dozovite majmuna koji je zadužen za bacanje ljestava s Mjeseca. Kad vam dobaci ljestve, stvar je jednostavna, zar ne?! I pozdravite naše prijatelje, gore. Mi se nećemo tako brzo vratiti! - u jednom dahu odgovore im »gosti s Mjeseca«. Nisu trebali dva puta ponavljati.

Na njihovu veliku radost kojoti odjuriše put planine. Zagledani u Mjesec, čekajući da postane okrugao kao bundeva, noćima su zavijali, zavijali, dozivajući majmuna s ljestvama.

Uzalud.

To rade i danas, što znači da su priču o Mjesečevim zečevima prenosili s koljena na koljeno.

ŽIVOTINJSKI SKUP

Sastale se životinje na ulazu u selo da izaberu novog vođu. Donedavno to je bio vuk ali je neslavno završio pri pregledu jednog tora. Zamislile se životinje: vođa mora biti neustrašiv, lukav, ne smije se bojati ni čovjeka!

- Ja ne mogu biti vaš vođa - oprezno će medvjed pušuci u natečene i crvene šape. - Jučer sam, posuđujući med iz pčelinjih košnica, krasno prošao. Pogledajte mi samo šape! Kako bih potpisivao važne šumske papire?
- Ja ne mogu biti vođa jer me vid izdaje. Više ne razlikujem čovjeka od magarca - reče sova.
- Ni ja ne mogu prihvatiti tu dužnost - javi se zeko. - Upravo sam potpisao ugovor za sportski klub iz druge šume. Znaite, ja živim za sport. U zdravom tijelu zdrav duh!

- Ja sam bio spreman da vas izbavim iz neprilika - tiho će puž - ali mi ovih dana dolaze majstori u kuću. A vi znate što to znači: mjesece i mjesece rada i živciranja!
- Sa mnom možete i ne morate računati -
 - šapne gusjenica - jer ja danas pužem, a sutra letim! Danas sam ovdje a sutra, kad okrilatim, tko zna gdje.

Nasta neugodan tajac. Svi se pokunjiše. A onda tišinu prekine živkanje vrabaca. U obližnje polje seljaci nedavno postaviše strašilo, a vrapci to jedva dočekaše. Skaču mu po glavi, neustrašivo mu kljucaju obod starog šešira i slijeću bez straha na rame. Znaju oni da odijelo ne čini čovjeka!

- Evo nam budućih vođa! - kliknuše zadovoljno životinje kad to vidješe pa se sretne vratiše u šumu.

KUKAVICA

Našla kukavica biser pa se razletjela šumom da ga pristojno unovči. Za jedan biser, mislila je, moći će kupiti neko prikladno stablo za život i time riješiti svoje stambeno pitanje, okititi se kakvim skupocjenim paunovim perom ili makar upisati tečaj stranog jezika.

Zaokupljena svojom iznenadno blistavom budućnošću, zapjeva ona pjesmu radosnicu, ali čim je otvorila kljun, ispadne joj nesretni biser.

I to baš na glavu divlje svinje.

Ona je upravo masirala svoj mozak rečenicom:

- Ne živimo da bismo jeli, nego jedemo da bismo preživjeli! - i došla je do zaključka da više neće razgovarati sa sovom.
- Ona me zapravo nazvala proždrljivom svinjom izgovorivši mi tu zakukuljenu rečenicu. - mrmljala je sebi u bradu uvrijeđena svinja, smišljajući kako da se

osveti i sovi i svom ptičjem svijetu. I upravo u tom sudbonosnom trenutku tresne je nešto po glavi. Pogleda svinja, kad u travi nešto blista.

- Blistavi žir! E, da. Ni priroda više nije što je nekad bila. No, tko jede, nije gladan! -
- uzdahne svinja pa se sagne k biseru i zagriže ga uvjeren da je žir. Istoga trena zubi učiniše »krack«. Ispljune svinja biser, a s njim i nekoliko zuba. Njezin je bijes bio bezgraničan!

Pograbi zato biser i baci ga preko šume, a on se poslije strelovitog uzleta strmoglavi, vjerovali ili ne, na glavu druge divlje svinje.

- Gle, žir! - pomisli i ta svinja trljajući bolno mjesto na glavi. - Pa hajde da ga pojedemo. Jer, tko jede, ne boji se gladi! - pa i ona zagriže iz sve snage.

Ali istoga trena zubi učiniše »krack«.

- Kakav je ovo žir od kojeg boli glava i ispadaju zubi? - jaukne svinja grabeći put šume.

Biser je ostavila u travi jer, kao što znamo, niti je sijeno za guske niti je biser za svinje!

A on, da je samo znao govoriti, javio bi se uzrujanoj kukavici koja ga je uporno tražila. Ali nije.

Sad vam je valjda jasno zašto kukavica nema stana.

KAKO JE PAS NADMUDRIO UŠICU

Lovci mjesecima nisu mogli uloviti staru, prepredenu lisicu koja im je tamanila kokoši. Osiromašili ljudi pa se i jelovnik pasa pogoršao. Dojadilo to jednom lukavom psu pa on odluči nasamariti lisicu.

- Mogao bih se okladiti s lisicom da ću biti uspješniji u krađi od nje! Ne samo da ću ukrasti od nje sve ono što ona ukrade mom gospodaru već će me moj gospodar još i nagraditi njezinim repom! - rekao pas brbljavom vrapcu a vrabac rastrubio po cijeloj šumi.

Čula to i lisica pa se grohotom nasmijala:

- Ha! Ha! Ha! Tvoj prijatelj pas je lud! Tko može meni nešto ukrasti? Reci ti tom uobraženom psu da ću ja još večeras njegovom gospodaru ukrasti dvije posljednje kokoši! I još mu reci da jedva čekam da

vidim kako će ih on, pas, naći i kako će mi ih ukrasti! ! ! Ha! Ha! Ha!

I zaista. Ukrade lisica kokoši i dobro ih sakrije u šumi. Kad je to doznao, pas otkopa prastaru kokošju kost iz svojih dvorišnih zaliha pa pozove vrapca i reče mu:- Oduzi ovu kokošju kost lisici i reci da sam kokoši pronašao u rupi kraj starog hrasta i da sam ih pojeo.

Leti vrabac i živka cijelim putem do šume:

- Hej, šumski narode! Znajte da je danas moj prijatelj pas nadmudrio lisicu. Ukrao joj je kokoši i pojeo ih! ! ! Samo je ova kost ostala.

Čudo neviđeno!

Čula to i lisica pa se zabrinula:

- Je li moguće da ih je pronašao?
- Nažalost, tako je! - potvrdi vrabac. - Prolazio je kraj starog hrasta i iz rupe u blizini čuo neko kvocanje.
- Ha! Ha! Ha! Iz rupe kraj starog hrasta, kažeš?! - nasmije se lisica.- Pa to onda nisu moje kokoši! Mene moj objed znači još uvijek čeka u starom mlinu! ! ! Pozdravi ti

svog prijatelja psa, vrapče, i reci mu da je okladu izgubio! - poveseli se lisica i potrči prema mlinu.

No sve je to iz prikrajka, skriven u grmlju, slušao pas koji je pratio vrapca, pa kad je čuo gdje su kokoši brzo otrči po lovce te oni na vrijeme postave lisici zasjedu. Tako je stara, prepredena lisica dolijala, a pas dobio lisičji rep.

Ni vrabac nije loše prošao: odonda uvijek jede sa psom iz iste zdjelice.

OBEĆANJE

Provlačila se lisica šikarom i grmljem pa stala na trn. Bol je bila nepodnošljiva a nije smjela kriknuti. U pravi je čas tuda prošla jedna romantična guska.

- Pomozi mi, prijateljice! Iščupaj taj nesretni trn iz moje šape!
- Ti si moj neprijatelj! Zašto da ti pomognem?
- dosjeti se guska.
- Zaboravimo neprijateljstvo, draga gusko. Ja ti obećajem da te nikad neću pojesti ako mi sad pomogneš. Bit ćemo doživotni prijatelji! Hm, što kažeš? - umiljavala se lisica.
- Pristajem! - reče guska, iščupa liji trn iz šape pa se vrati u selo.

Ne reče o svom susretu ni psima ni guskama. Idućih dana hrabro je odlazila van sela do najsočnijih livada. Bila je ona romantična dušica i

voljela je šetati prirodom.

- Više se nemam čega bojati! Zaista je mudro pobjeđivati neprijatelje na ovaj način. -
- mudrovala je.

I zaista, lisica je dolazila, pustošila dvorištem, odnosila najdeblje kokoši, guske i pijetlove. Prijateljicu gusku nije dirala. Malo po malo i broj peradi u dvorištu se smanjio. Na kraju ostala guska jedina.

Jednog predvečerja dok se bezbrižno izležavala kraj bare nadomak dvorišta bane gladna lisica i ščepa je.

- Hej, prijateljice lijo, čekaj malo! Sjećaš li se svoga obećanja? - gakala je iznenađena guska.
- Nisam te to ščepala ja već moja gladna sestra blizanka, koja ne drži obećanja! - reče lisica pa je pojede.

OSVETOLJUBIVA MUHA

Jednom, za vrijeme lavljeg objeda, neka samouvjerena, gladna muha dosađivala kralju životinja. Letjela mu oko njuške, slijetala na glavu i zujala bezobrazno:

- Zzzar si zzzzaboravio Zzzzlaticu pozzzvati na zzzzajutrak?!
- Kakvu Zlaticu? Kakav zajutrak? - ljutio se lav.

Na kraju ju je propisno prignječio šapom. Čim je malo došla k sebi, zazuji ona osvetoljubivo:

- Zzzznaj da si izzzzgubljen! Osvetit ću ti se zzza ovaj udarac! Zzzapamtit ćeš ti muhu Zzzzlaticu!

Odleti zatim do uobraženog slona koji je puno držao do svoje ljepote.

- Znaš li ti što lav misli o tebi, ljepotane? Naokolo priča da si obična, smežurana bačva

klempavih ušiju i zdepastih nogu! - prišapne mu muha.

- Što? - zaurla uvrijeđeno slon i pozeleni od bijesa kao krastavac - pokaži mi tog lava, gdje je?

I on pojuri putem koji mu je muha pokazala.

A ona odleti do tvrdoglavog nosoroga koji je umislio da je najpametniji od životinja.

- Znaš li ti što lav misli o tebi, pametnjakoviću? Svima govori da su papige pismenije od tebe, a majmuni načitaniji! Što kažeš na to, ha? - - zazuji muha nosorogu na uho.
- Što!? - zaurla uvrijeđeni nosorog i pocrveni od bijesa kao rotkvica - pokaži mi tog lava, gdje je?

I on pojuri putem koji mu je muha pokazala.

Nedugo zatim džunglu ispuni lavlja rika: i »ljepotan« i »pametnjaković« navale na nedužnog lava. Gledala to iz prikrajka osvetoljubiva muha, trljala ruke od zadovoljstva i zujala:

- Zzzzapamtit ćeš ti Zzzzlaticu! Zzzzločesta jedna zzzvijeri!

ROĐENDAN GLJIVE LUDARE

Slavila Gljiva Ludara rođendan pa pozvala svoje prijatelje na objed. Naumila ih je pogostiti kokošjom juhom, medenjacija i voćnom salatom, ali joj je za kokošju juhu nedostajala kokoš, za medenjake med a za voćnu salatu mrkvice. Razmišljala je što će i kako će, kad joj na vrata pozvoni lisica.

- Dobar dan, dobar dan! Prijateljici donosim za rođendan: crvenu maramu s bijelim točkicama, žutu košulju sa zelenim prugicama i smeđu suknju s plavim kvadratićima!
- O, hvala ti, hvala, draga prijateljice! Pa to je prekrasno! Već mi je dosta ove stare zelene marame s bijelim prugicama, stare crvene košulje sa smeđim točkicama i bijele suknje s plavim kvadratićima.
- Ja bih nešto mogla prigristi dok se ti

presvučeš - kroz smijeh će lija njušeći ne bi li osjetila miris pečenja.

- Oprosti mi, draga prijateljice! Još prošlog tjedna pozvala sam jednu kokoš na današnji objed. Izgleda da je zaboravila adresu. Nego, molim te, pođi ti do sela po nju!
- Pa, vrlo rado, samo... kako ću je prepoznati?
 - upita lija.
- Kokoš k'o kokoš. Ima glavu, dvije noge, rep...
- No, dobro, dobro, idem! - reče lija - A ti u međuvremenu ispeci kolače.

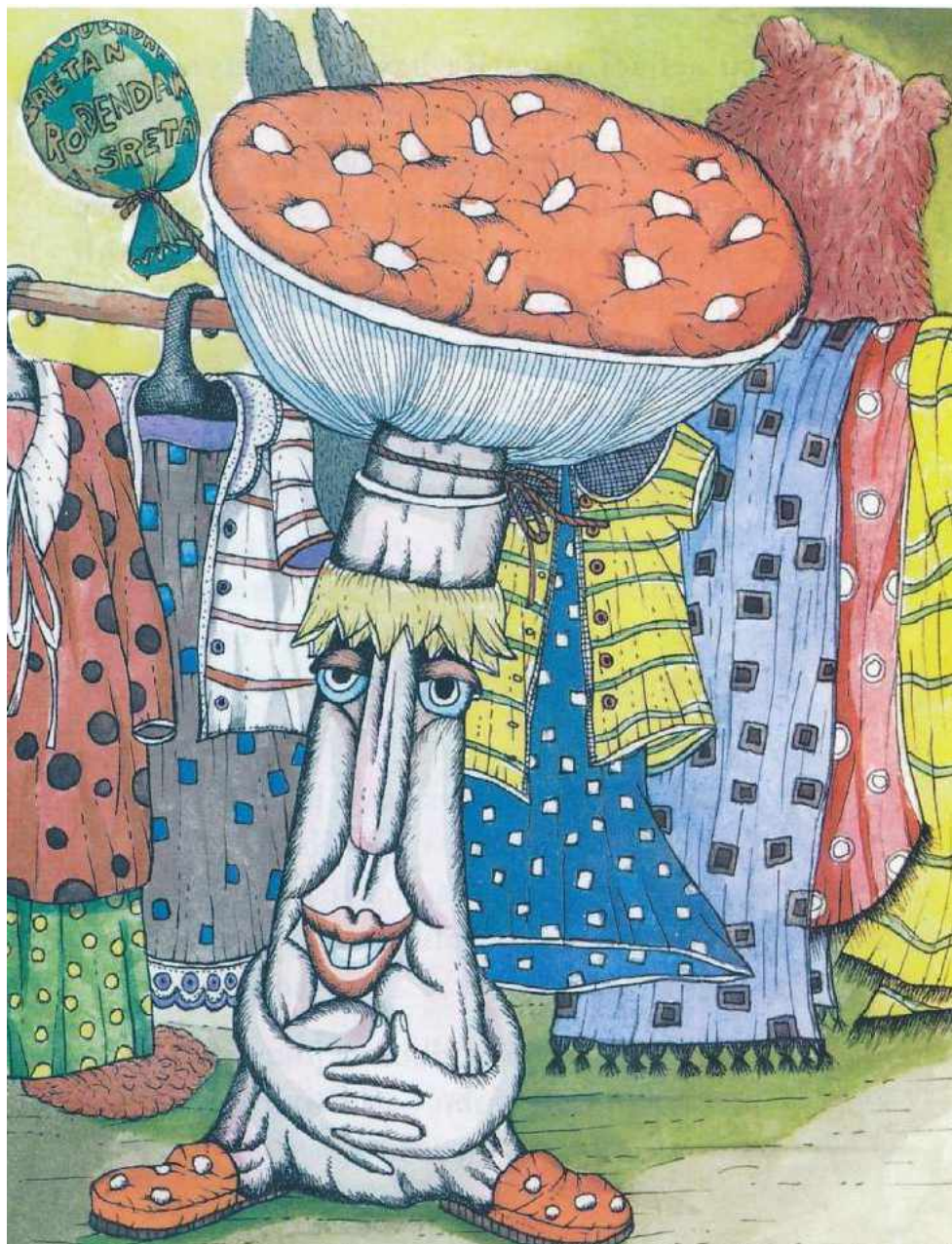
Tek što je lisica otišla, pojavi se medvjed.

- Dobar dan, dobar dan! Oprosti što kasnim!
 - reče on tražeći pogledom ostale goste. - Evo ti za rođendan donosim smeđu maramu s bijelim prugicama, crvenu košulju s plavim kvadratićima i zelenu suknju sa žutim točkama. A sad bih kušao jedan medenjačić!
- O, kako sam sretna! Hvala ti medo! A medenjaci te čekaju u duplji starog hrasta. Pođi po njih, molim te, ja nisam stigla! Samo reci pčelama da sam te ja poslala!

I medvjed nevoljko ode. Nije Gljiva uspjela izreći RIBA RIBI GRIZE REP kad joj na vrata bane zec.

- Ne ljuti se što kasnim, draga moja! Neki su lovci tražili intervju od mene. Jedva sam im pobjegao! Evo što sam ti donio! - reče i preda joj darove.
- O, zeče, zeče, pa to je plava marama sa žutim kvadratićima, smeđa košulja s crvenim točkicama, crvena suknja sa zelenim prugicama! Oduvijek sam baš to željela! Hvala ti, prijatelju! - reče Gljiva pa požuri da se presvuče.
- A ja bih mogao nešto i prigristi, kakvu mrkvicu na primjer! - odahnuo je napokon zec.
- Oprosti mi. Znam da voliš svježiju hranu pa sam mrkvicu ostavila u najbližem vrtu u selu. Pođi po nju, moli te! Uskoro će doći i ostali gosti.

Zec nevoljko ode, a Gljiva požuri da se obuče i dočeka prijatelje. Čekala je i čekala. Uzalud.

Lisicu seljaci uhvatiše baš kad je uvjeravala jednu kokoš da mora hitno s njom na svečani objed. Medvjeda pčele izbodoše od nožnog palca do ušiju; jedva je živ stigao do svoje spilje. A zec se jedva izvukao pred seoskim psima. Odonda, čim vidi mrkvicu, prisjeti se Gljive Ludare i kobnog objeda, a i one narodne:

TKO JE LUD, NE BUDI MU DRUG!

CVRČAK SLIKAR

Poznata vam je priča o cvrčku i mravu. Cvrčak iz te priče bio je svirač, a ovaj o kojem vam ja želim pričati bio je slikar. Slikao je neumorno cijelo ljeto. A što je slikao, pitate. Mrave. A mravi su, naravno, mislili na zimnicu. Skupljali su mrvice da bi nakraju mravlji kuhar umijesio kruh. Cvrčak je taj kruh tako vjerno naslikao da se i sam iznenadio svom umijeću. Odnio je zato sliku mravljivoj kraljici i rekao:

- Pogledaj ovo savršenstvo, kraljice svih mrava! Radio sam neumorno cijelo ljeto, bez odmora i naknade, i usprkos svemu nisam napravio nijednu pogrešku, nisam izostavio nijednu mrvicu. Očekujem da me nagradiš!
- O tvojoj će sudbini odlučiti hiroviti jesenski vjetrovi i kiše - odgovori mu ledenim glasom kraljica svih mrava.

- Ali zašto?! - zavapi cvrčak. - Zar sam nešto zaboravio naslikati? Što sam zaboravio naslikati?
- Zaokupljen crtanjem zaboravio si samo

jednu ali i najvažniju stvar - pripremiti mu prstom kraljica svih mrava. - Naslikan kruh ne možeš pojesti!

SADRŽAJ

NAJLJEPŠI CVIJET	5
TALENTIRANA ŽABA	9
SOVA I LISICA	13
NAJBOLJI GOSPODAR	16
ŽELJE	18
NESTRPLJIVA KOKOŠ	21
USUSRET NESREĆI	24
SRETAN CVRČAK	26
‘LAV I PUSTINJSKI MIŠ	30
KOKOŠ I PŠENIČNO ZRNO	34
SVILA	36
MAJMUNI S MJESECA	39
ŽIVOTINJSKI SKUP	42
KUKAVICA	45
KAKO JE PAS NADMUDRIO LISICU	48
OBEĆANJE	! 51
OSVETOLJUBIVA MUHA	53
ROĐENDAN GLJIVE LUDARE	56
CVRČAK SLIKAR	61

Na neposredan, duhovit, prpošan način spisateljica oslikava djeci blizak svijet životinja, koji pak upućuje na jedan drugi svijet - svijet ljudi.

Susrećući zanimljive životinjske likove mali čitači mogu doživljavati plemenite ljudske osjećaje i mane.

Pokušajte odgonetnuti koji su likovi lukavi, zavidni, nestrpljivi, svadljivi..., a koji pak tragaju za srećom, ljepotom, čeznu za slobodom...

